

Література:

1. Стратегія сталого розвитку України до 2030 р. (Проект-2017). URL: http://undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf (дата звернення: 27.01.2020).

2. The Global Competitiveness Report 2019. URL: http://www.3weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf (дата звернення: 29.01.2020).

3. The Global Innovation Index Report 2019. URL: <http://globalinnovationindex.org/gii-2019-report> (дата звернення: 29.01.2020).

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ В БУДІВНИЦТВІ

Л. В. КАДОЛ, канд. техн. наук, доц.,

доц. кафедри економіки, організації та управління підприємствами

О. Б. КОРОЛЕНКО, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри економіки, організації та управління підприємствами

Л. М. КРАВЧУК, ст. викладач кафедри економіки, організації та управління підприємствами

Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг

Дослідження ефективності оплати праці завжди є актуальним на всіх суб'єктах господарювання народного господарства, в тому числі і в будівництві. Але алгоритм формування заробітної плати при виконанні будівельно-монтажних робіт має значну низку особливостей, що потрібно враховувати при дослідженні цього питання та безпосередньо в практичній діяльності.

Теоретичну базу дослідження ефективності оплати праці взагалі, та в будівництві особисто, досліджували А. Колот, М. Магура, С. Фишер, О. Грішньова, А. Тараненко, А. Зотова та ін.

Розширилася сфера досліджень між рівнем продуктивності праці і рівнем заробітної плати будівельно-монтажних робіт (це праці І. Демчак, В. Петрик, Г. Адаменко, О. Гончарова).

Характерна відмінність регулювання продуктивності праці в будівельній галузі від продуктивності праці в інших галузях народного господарства, рекомендацій щодо формування заробітної плати при виконанні будівельно-монтажних робіт визначена Мінрегіонбудом ще з 2000 року з затвердженням та уведенням у дію ДБН Д.1.1-1-2000, діючий на сьогодні це – ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва».

За цей уже тривалий час Мінрегіонбуд вносив чималі корегування нормативів для визначення як самої вартості будівництва, так і поглядів на формування заробітної плати та розрахунок продуктивності та трудомісткості будівельно-монтажних робіт. Особливо це відноситься до такого виду робіт, як зведення монолітних конструкцій, коли рекомендації Мінрегіонбуду щодо визначення кошторисної вартості, трудомісткості, продуктивність праці та

формування заробітної плати динамічно віддзеркалювали економічну ситуацію в країні.

Потрібно враховуючи той факт, що на рівень заробітної плати при виконанні будівельно-монтажних робіт, окрім регуляторів – колективного договору, рівня мінімальної заробітної плати, впливають і регулятори, особисті тільки для гілки будівельної галузі – будівельно-монтажних організацій – це і встановлений Мінрегіонбудом рівень заробітної плати для розряду 3.8, і бажання підрядників зменшити договірну ціну та, незважаючи ні на що, виграти тендер.

Тому подальші дослідження взаємозалежності продуктивності праці і заробітної плати в будівництві досить актуальні та підсилять конкурентну платформу виробничої діяльності будівельних організацій.

У будівельному виробництві зростання продуктивності праці досягається за рахунок економії робочого часу шляхом упровадження нової техніки і технології, комплексної механізації трудомістких і важких робіт, автоматизації окремих виробничих процесів, підвищення кваліфікації, виявлення творчої ініціативи працівників будівельних організацій, ліквідації плинності і руху кадрів, покращення трудової дисципліни, усунення браку робіт і невиробничих затрат робочого часу тощо. Усі ці перераховані фактори і забезпечать фактичне зменшення витрат праці при виконання будівельно-монтажних робіт.

Статистичні дані, що аналізуються щодо рівня заробітної плати, потрібно відмітити наступне, що незважаючи на те, що оплата праці в будівництві є найнижчою за середнє значення по країні, але темп її зростання в 2018 р. в порівнянні з 2014 р. більший чим по країні та промисловості. Цьому факту сприяло і регулювання Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. А конкретно Наказ № 281 від 20.10.2016 «Про затвердження Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів» із змінами від 20.02.2017 №33 та від 27.07.2018 №196 [1].

Таблиця 1 – Динаміка середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності у 2014-2016 рр. [2]

Галузі	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2018 р. до 2014 р.
В середньому по країні	3480	4195	5183	7104	8865	2.55
Промисловість	3988	4789	5902	7631	9633	2.42
Будівництво	2860	3551	4731	6251	7845	2.74

Таким чином, актуальність дослідження питання взаємозв'язку продуктивності праці і заробітної плати в будівництві очевидна.

Література:

1. Наказ Мінрегіонбуду № 281 від 20.10.2016 «Про затвердження Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів» із змінами від 20.02.2017 № 33 та від 27.07.2018 № 196. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2020).

3. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 25.01.2020).

РОЛЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНИХ ІННОВАЦІЙ

С. М. ЛИХОЛАТ, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри маркетингу і логістики

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

На даний час визнаним фактом є те, що економічне зростання пов'язане із залученням інновацій, які за певних умов можуть обумовлювати соціальну нерівність через що необхідно формувати такі механізми їх залучення які б створювали рівні можливості для різних верств населення з різних географічних регіонів. Саме така ситуація вимагає застосовувати інклюзивну модель економічного розвитку та залучення інновацій з розумінням того, що існує так звана секулярна («вічна») стагнація економіки.

Згідно міжнародних досліджень термін «інклюзивні інновації» все частіше використовується по відношенню до створення продукту та технологій, які націлені на соціалізацію суспільства, а також пов'язують із терміном «frugal innovations» («скромні інновації»), тобто ті, які запобігають непотрібним функціям високотехнологічних продуктів для ринків з високим рівнем доходів. Тобто вони націлені на населення з низьким та середнім рівнем доходів [1–3].

До інклюзивних інновацій, які заслуговують увагу можна віднести Центри колективного Інтернет-доступу; програми підвищення мовних навичок, програми підвищення комп'ютерних навичок; програми підтримки безробітних громадян; програми підтримки малого та середнього бізнесу; програми інноваційного розвитку; мікрофінансування; програми розвитку сімейного бізнесу тощо.

Не менш важливим є створення економічних інклюзивних інститутів, які мотивують людей до участі у різних видах економічної діяльності, наприклад, створювати підприємства малого бізнесу, які не лише принесуть прибуток але й допоможуть розкрити таланти й реалізувати власну майстерність в межах існуючого правового поля. Водночас, держава повинна гарантувати захист прав власності, у тому числі інтелектуальної. Тобто, виникає нова інклюзивна бізнес-модель (inclusive business model), яка націлена на провадження підприємницької діяльності.

Однак, існує ряд перешкод, які обмежують можливості провадження інклюзивних інновацій та розширення їх можливостей. Зокрема, обмежений доступ до ринків та інформації про них; обмежений доступ до фінансування